

ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ในกรุงเทพมหานครต่อวิชาชั้นครู

นางสาว อังคณา เรืองศิริปิยะกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN. 974-576-149-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15634

THE OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN BANGKOK METROPOLIS
CONCERNING TEACHING PROFESSION

Miss Angkana Ruangsiripiyakool

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-149-4

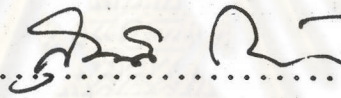
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในกรุงเทพมหานครต่อวิชาชีพครู
โดย   นางสาวอังคณา เรืองศิริปิยะกุล
ภาควิชา   อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ

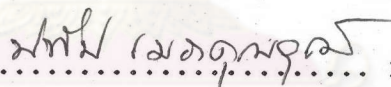

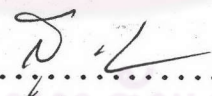
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธาติ ตันธนะเดชา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชววิไลกุล)

ศูนย์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อังกฤษ เรื่องศิริปิยะกุล : ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในกรุงเทพมหานครต่อวิชาชีพครู
(THE OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN BANGKOK METROPOLIS
CONCERNING TEACHING PROFESSION)

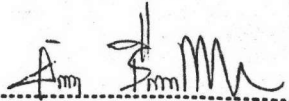
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 119 หน้า.

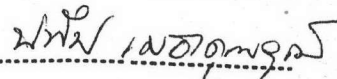
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในด้านสถานภาพวิชาชีพครู ลักษณะของครูและแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครูของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถม มัธยม และ อาชีวศึกษาของรัฐบาลและ เอกชนในกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลทางไปรษณีย์ได้รับคืนจำนวนร้อยละ 61 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครูในระดับที่ดี และเห็นว่าเป็นอาชีพที่สร้างคนให้มีคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือสร้างความสำเร็จให้สังคมและประเทศชาติ ต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ อดทนและเสียสละตามลำดับ ข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ สบายมีเวลาว่างมาก โดยส่วนรวมผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลและ เอกชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครู พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นว่าคุณสมบัติของครูปัจจุบันคือ ให้ความยุติธรรมต่อนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือฝึกกิจกรรมรายาหนักเรียน แต่งกายสุภาพ รู้จักให้อภัย เกร่งครัดในระเบียบวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มีกฎวิพากษ์วิจารณ์จากนักเรียน โดยส่วนรวมผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์คำตอบปลายเปิดพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลและ เอกชนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครูด้านฐานะเศรษฐกิจเหมือนกันคือ เพิ่มเงินเดือน ให้สวัสดิการ แนวทางอื่น ที่ต่างกันคือ ลดภาษีเงินรายได้และต้องประหยัด แนวทางด้านสังคมที่เหมือนกันคือ เข้าร่วมพัฒนาชุมชน อบรมนักเรียน แนวทางอื่น ๆ คือ ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรม ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน ส่วนด้านวิชาชีพ แนวทางที่เหมือนกันเป็นอันดับ 1 คือ จัดทำจรรยาบรรณครู แนวทางอื่น ๆ คือ กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาครู เพิ่มเงินเดือน มอบหมายงานให้ตรงความสามารถ ออกใบประกอบวิชาชีพ ปรับองค์กรวิชาชีพ และสร้างขวัญและกำลังใจครู

ภาควิชา .....อุดมศึกษา.....
สาขาวิชา .....อุดมศึกษา.....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อนิติ ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

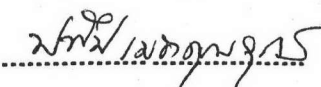
ANGKANA RUANGSIRIPIYAKOOL : THE OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN BANGKOK METROPOLIS CONCERNING TEACHING PROFESSION.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATEEP METHAKUNAVUDHI, Ph.D. 119 pp.

The research aimed to study and compare the opinions of school administrators in Bangkok Metropolis concerning teaching profession in 3 categories; professional status, teacher characteristics and professional development. Questionnaires were mailed to both public and private school administrators of elementary, secondary and vocational schools, 61 percent was returned. Data were analyzed by One-way Analysis of Variance and content analysis was applied.

The results showed the opinions pertaining professional status in a good level. The highest ranks respectively were : (1) educate human resources; (2) create prosperity to nation; (3) must continue studying and (4) endure. The Lowest rank was to have a lot of spare time. A moderate level of the opinion pertaining teacher characteristics was found. The teacher characteristics ranked highest were : (1) treat student fairly; (2) teach good manners; (3) dress politely; (4) forgive; (5) discipline and (6) precede good behaviors. The lowest rank was to be criticized by student. There were significant differences pertaining professional status opinions between public and private school administrators at the .01 level and teacher characteristics opinions between 1-10 and more than 21 year-experienced school administrators at the .05 level.

The open-ended questionnaires analysis showed the consistent opinions pertaining professional development in 3 aspects. Economic aspects were salary increasing and welfare provision. Social aspects were social development participation and instruction student for good citizenship. Professional aspects were teaching ethics; criteria for teaching student enrollment and income (salary) increasing.

ภาควิชา ..... อุดมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... อุดมศึกษา .....
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิติ ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ และบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ
และข้อคิดเห็น อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อารี ลัทธิวิ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชววิไลกุล หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบและแนะนำ เพื่อการปรับปรุง
เนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนทุนการวิจัย

ขอขอบคุณหัวหน้างานและบุคลากรในงานส่งเสริมการวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้ให้แรงใจสนับสนุน และขอขอบคุณ คุณจำรัส ชูทรัพย์ ผู้จัดการนิพนธ์วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้บริหาร โรงเรียนที่มีเจตจำนงที่จะร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบสอบถามจนการวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

อังคณา เรืองศิริปิยะกุล
คุนยัวิทยทรัพย์กิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของวิชาชีพครู	6
การผลิตครูในประเทศไทย	8
การผลิตครูในต่างประเทศ	19
การยกมาตรฐานวิชาชีพครู	23
ปัญหาที่มีผลกระทบต่อวิชาชีพครู	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย	42
	ประชากร	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	46
	ตอนที่ 2 สถานภาพวิชาชีพครู	50
	ตอนที่ 3 ลักษณะของครู	67
	ตอนที่ 4 แนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู	84
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	89
	ประชากร	89
	เครื่องมือ	89
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
	การวิเคราะห์ข้อมูล	89
	สรุปผลการวิจัย	90
	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	90
	สถานภาพวิชาชีพครู	90
	ลักษณะของครู	91
	แนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย	93
สถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม	93
สถานการณ์วิชาชีพครู	94
ลักษณะของครู	99
แนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู	101
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	111
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	112
ประวัติผู้เขียน	119

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามระดับและประเภทของโรงเรียน	47
2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
3	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู	51
4	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ	53
5	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ	55
6	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา	57
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	59
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน	61
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครู จำแนกตามระดับของโรงเรียน	63
10	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู	68
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จำแนกตามเพศ	70
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จัดแนกตามอายุ	72
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา	74
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	76
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน	79
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครู จำแนกตามระดับของโรงเรียน	81

17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริม วิชาชีพครูด้านฐานะ เศรษฐกิจ	85
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริม วิชาชีพครูด้านสังคม	86
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริม วิชาชีพครูด้านวิชาชีพ	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย